

Чим займається соціальний педагог у школі?

Соціальний педагог:

- здійснює соціально-педагогічний супровід дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з особливими освітніми потребами, дітей з багатодітних та малозабезпечених сімей з метою попередження безпритульності, бездоглядності та випадків усіх форм домашнього насильства над дітьми;
- бере участь у виховній роботі з питань профілактики появи негативних форм поведінки у неповнолітніх (паління, алкоголізму, наркоманії; дитячої злочинності тощо), пропаганди здорового способу життя, статевого виховання молоді;
- допомагає виявленню творчих нахилів, розкриттю здібностей дітей та підлітків, сприяє участі учнів у суспільно-корисній, волонтерській діяльності;
- проводить просвітницьку роботу з батьками або особами, що їх замінюють (індивідуальні бесіди, виступи на батьківських зборах);
- є посередником між школою, сім'єю, державними установами по захисту прав дітей та громадськістю; бере участь в організації їх взаємодії з метою створення умов для нормального розвитку дітей і підлітків.

Функції соціального педагога:

1. Прогностична: прогнозування посилення негативних чи позитивних сторін соціальної ситуації.
2. Консультативна: рекомендації учням, батькам, вчителям, молодіжним об'єднанням з питань розв'язання конфліктів та проблемних ситуацій.
3. Захисна: захист прав дітей, представлення їх інтересів в різноманітних інстанціях
4. Профілактична: запобігання негативним проявам в учнівському середовищі, пропаганда ЗСЖ.
5. Соціально-перетворювальна: соціально-педагогічний захист соціально незахищених категорій дітей, сприяння професійному самовизначенню.

6. Організаційна: координація взаємодії всіх суб'єктів виховання, сприяння участі дітей у науковій, технічній, художній творчості.

Актуальні питання, які вирішує соціальний педагог в школі:

Булінг та насильство – булінг є однією з найбільших проблем сучасних шкіл. Соціальний педагог в школі займається виявленням випадків булінгу, проведенням профілактичних заходів та роботою з постраждалими і агресорами. Він навчає дітей та вчителів методам ненасильницького спілкування, сприяючи створенню безпечного і дружнього середовища.

Соціально-економічні труднощі – діти з малозабезпечених родин часто стикаються з проблемами, які впливають на їх навчання. Соціальний педагог в школі допомагає таким учням отримувати необхідну підтримку, співпрацюючи з соціальними службами, благодійними організаціями та іншими інституціями. Він також працює з батьками, навчаючи їх методам підтримки своїх дітей.

Психологічне здоров'я – соціальний педагог в школі займається питаннями психологічного здоров'я учнів. В умовах підвищеного стресу та тиску з боку суспільства, учні можуть страждати від тривожності, депресії та інших психологічних проблем. Соціальний педагог проводить індивідуальні та групові консультації, спрямовані на зняття стресу і покращення психологічного стану учнів.

Адаптація нових учнів – переїзд до нової школи або перехід до старших класів може бути важким для багатьох дітей. Соціальний педагог в школі допомагає новим учням швидко адаптуватися до нового середовища, організовуючи зустрічі з однокласниками, надаючи інформаційну підтримку та допомагаючи у *вирішенні перших проблем*.

Взаємодія з родинами – соціальний педагог в школі активно співпрацює з родинами учнів. Він проводить тренінги для батьків, організовує зустрічі та консультує з питань виховання і підтримки дітей. Це допомагає створити гармонійні стосунки між батьками і школою, що позитивно впливає на навчальний процес.

Важливість соціальних педагогів у школах

Сучасна школа є не лише місцем для отримання знань, але й простором для соціалізації та розвитку особистості. У цьому контексті роль соціальних педагогів набуває особливої важливості. Соціальні педагоги у школах виконують широкий спектр завдань, спрямованих на підтримку дітей, їх родин та освітнього процесу загалом. У цій статті ми розглянемо важливість соціальних педагогів у школах, їх функції, а також виклики, з якими вони стикаються.

Основні функції соціальних педагогів у школах. Соціальні педагоги у школах відіграють критично важливу роль у забезпеченні благополуччя учнів. Їхні функції можна розділити на кілька *ключових напрямів*:

Соціальна підтримка – соціальні педагоги надають підтримку дітям, які стикаються з соціальними проблемами. Це може включати допомогу у випадках булінгу, сімейних конфліктів, соціальної ізоляції та інших складних ситуацій.

Психологічна підтримка – учні часто переживають стрес, тривогу або депресію. Соціальні педагоги надають психологічну допомогу, проводять консультації та створюють програми з метою зняття стресу і підвищення психологічного комфорту учнів.

Адаптація нових учнів – переїзд до нового місця або перехід до іншої школи може бути стресовим для дітей. Соціальні педагоги допомагають новим учням швидко адаптуватися до нового середовища, організовуючи зустрічі з однокласниками та надаючи необхідну інформацію.

Робота з родинами – взаємодія з родинами є важливою частиною роботи соціальних педагогів. Вони консультують батьків з питань виховання, організовують зустрічі та тренінги, сприяють покращенню взаєморозуміння між школою та родинами.

Профілактика правопорушень – соціальні педагоги працюють над попередженням правопорушень серед учнів, проводять профілактичні заходи та роз'яснювальну роботу щодо прав та обов'язків дітей.

Організація дозвілля – важливим аспектом є організація позакласних заходів та програм, які сприяють розвитку соціальних навичок, зміцненню колективу та створенню сприятливого середовища для навчання та відпочинку.

Важливість соціальних педагогів у контексті сучасних викликів. У сучасному світі, де діти стикаються з безліччю викликів, роль соціальних педагогів у

школах стає ще більш значущою. Давайте розглянемо кілька аспектів, які підкреслюють важливість їхньої роботи.

Зростання рівня булінгу – булінг є серйозною проблемою в багатьох школах. Соціальні педагоги активно працюють над виявленням випадків булінгу, проводять профілактичні заходи та допомагають постраждалим дітям. Вони також працюють з агресорами, допомагаючи їм зрозуміти наслідки своїх дій і змінити свою поведінку.

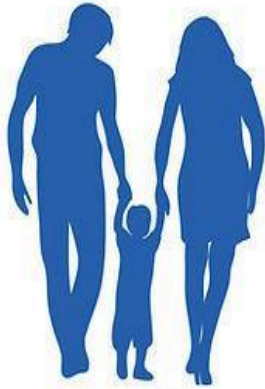
Складні сімейні обставини – багато дітей стикаються з проблемами в сім'ї, такими як розлучення батьків, економічні труднощі або насильство в родині. Соціальні педагоги надають цим дітям необхідну підтримку, співпрацюючи з іншими соціальними службами та організаціями.

Психічне здоров'я – психічне здоров'я дітей є ключовим аспектом їхнього загального благополуччя. Соціальні педагоги проводять заходи з профілактики психічних розладів, забезпечують доступ до психологічної допомоги та підтримують учнів у складних життєвих ситуаціях.

Соціальна ізоляція та інтеграція – у великих класах і школах діти можуть відчувати себе ізольованими або не прийнятими колективом. Соціальні педагоги працюють над інтеграцією всіх учнів, сприяють розвитку соціальних навичок та організовують заходи, які допомагають дітям знайти друзів і почуватися частиною колективу.

Робота з вразливими групами дітей – діти з особливими потребами, діти-біженці або представники національних меншин потребують додаткової підтримки для адаптації до шкільного середовища. Соціальні педагоги забезпечують індивідуальний підхід до кожної дитини, допомагаючи їм подолати труднощі та успішно інтегруватися в колектив.

Постійний професійний розвиток є ключовим для ефективної роботи соціальних педагогів. Участь у тренінгах, семінарах, обмін досвідом з колегами дозволяє соціальним педагогам залишатися в курсі новітніх методів та підходів у своїй роботі. Це сприяє підвищенню якості їхньої роботи та більш ефективній допомозі учням.

#СтопНасильство

**ЗУПИНИМО
ДОМАШНЄ
НАСИЛЬСТВО!**

Проект Міністерства юстиції України

 0 800 213 103*

 PRAVO.MINJUST.GOV.UA

ЗАХИЩАЙ СВОЇ ПРАВА РАЗОМ З МІН'ЮСТОМ!

Міністерство
соціальної політики України

*Єдиний контакт-центр системи безоплатної правової допомоги

ЯКЩО ВАША ДИТИНА АГРЕСОР

**Знаю!
Дію!
Захищаю!**

- Відверто поговоріть з дитиною про те, що відбувається, з'ясуйте мотивацію її поведінки;
- Уважно вислухайте дитину, з повагою поставтеся до її слів;
- Поясніть дитині, що її дії можуть бути визнані насильством, за вчинення якого наступає відповідальність*;
- Чітко і наполегливо попросіть дитину припинити таку поведінку, але не погрожуйте обмеженнями і покараннями. Повідомте їй, що будете спостерігати за її поведінкою;
- Зверніться до шкільного психолога і проконсультуйтеся щодо поведінки своєї дитини під час занять – агресивна поведінка і прояви насильства можуть бути ознакою серйозних емоційних проблем.

Пам'ятайте, дитина-агресор не зміниться відразу! Це тривалий процес, який потребує витримки і терпіння!

**Доки дитині не виповнилося 18 років, відповідальність за її вчинки несуть батьки. Пам'ятайте, якщо ваша дитина порушує права іншої дитини, вчиняючи над нею насильство (булінг), батьки можуть бути притягнуті до адміністративної, кримінальної або цивільної відповідальності.*

МАЄШ ПИТАННЯ?

Проект Мін'юсту "Я МАЮ ПРАВО!" навчає громадян користуватися своїми правами та захищати їх у разі порушення

0 800 213 103

Єдиний контакт-центр системи безоплатної правової допомоги*
Звернутися за консультацією можуть як діти, так і їх батьки, учителі

pravo.minjust.gov.ua

*цілодобово та безкоштовно в межах України

ЗУПИНИМО БУЛІНГ РАЗОМ!

**ЗАХИЩАЙ СВОЇ ПРАВА
РАЗОМ З МІН'ЮСТОМ!**

ЩО ТАКЕ БУЛІНГ?

Булінг (bullying, від англ. bully – хуліган, забіяка) – це агресивна і вкрай неприємна свідомо поведінка однієї дитини або групи дітей стосовно іншої дитини, що супроводжується регулярним фізичним і психологічним тиском.

Види булінгу:

- **фізичний:** штовхання, підніжки, зачіпання, бійки, стусани, ляпаси, «сканування» тіла, нанесення тілесних ушкоджень;
 - **економічний:** крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей, вимагання грошей;
 - **психологічний:** принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, міміка обличчя, поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, жарти, маніпуляції, шантаж;
 - **сексуальний:** принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська та образи сексуального характеру, зйомки у переодягальнях, поширення образливих чуток, сексуальні погрози, жарти;
 - **кібербулінг:** приниження за допомогою мобільних телефонів, інтернету, інших електронних пристроїв.
- 67%** дітей стикалися з булінгом в школах в тих чи інших проявах*

*За даними дослідженням UNICEF Ukraine
www.stopbullying.com.ua/adults/statistics

ЯКЩО ВАША ДИТИНА СТАЛА ЖЕРТВОЮ БУЛІНГУ

- Зберігайте спокій, будьте терплячими, не потрібно тиснути на дитину;
- Поговоріть з дитиною, дайте їй зрозуміти, що ви не звинувачуєте її в ситуації, що склалася, готові її вислухати і допомогти;
- Запитайте, яка саме допомога може знадобитися дитині, запропонуйте свій варіант вирішення ситуації;
- Поясніть дитині, до кого вона може звернутися за допомогою у разі цькування (психолог, вчителі, керівництво школи, старші учні, батьки інших дітей, охорона);
- Повідомте керівництво навчального закладу про ситуацію, що склалася, і вимагайте належного її урегулювання;
- Підтримайте дитину в налагодженні стосунків з однолітками та підготуйте її до того, що вирішення проблеми булінгу може зайняти деякий час.

У разі, якщо вирішити ситуацію з булінгом на рівні школи не вдається – повідомте поліцію! Захистіть свою дитину від цькування!

ЯКЩО ВИ СТАЛИ СВІДКОМ БУЛІНГУ

- Втрутитися і припинити цькування – булінг не слід ігнорувати;
- Зайняти нейтральну позицію в суперечці
- обидві сторони конфлікту потребують допомоги, запропонувати дітям самостійно вирішити конфлікт;
- Пояснити, які саме дії Ви вважаєте булінгом і чому їх варто припинити;
- Уникати в спілкуванні слів «жертва» та «агресор», аби запобігти тавруванню і розподілу ролей;
- Повідомити керівництво навчального закладу про ситуацію, що склалася і вимагати вжити заходів щодо припинення цькування.

Пам'ятайте, що ситуації з фізичним насильством потребують негайного втручання!

Дітям:

Якщо по відношенню до тебе
ЗДІЙСНЕНО НАСИЛЬСТВО

Алгоритм дій

Намагайся уникати суперечок
у ванній кімнаті чи на кухні – там, де є гострі
та різучі предмети.

У разі загрози твоєму здоров'ю, не зволікай,
викликай поліцію за номером 102.

Розкажи про ситуацію людині, якій ти довіряєш.

Заздалегідь знайди місце, куди можна піти,
щоб перечекаати небезпеку.

Звернися за допомогою до спеціалістів – соціальних
служб, служб у справах дітей, громадських організацій.

Зателефонуй на Національну дитячу «гарячу» лінію.

Національна дитяча

"гаряча" лінія

0-800-500-225 або

116 111 для абонентів Київстар, lifecell

Анонімно, конфіденційно та безкоштовно
Лінія працює: 12:00-20:00 в будні, 12:00-16:00 в суботу.

Дорослим:

Якщо по відношенню до Вас
ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ
НАСИЛЬСТВО

Алгоритм дій

Продумайте свої дії у випадку вчинення насильства.

У разі загрози Вашому здоров'ю не зволікайте,
викликайте поліцію за номером 102.

Розкажіть про ситуацію людині, якій Ви довіряєте,
не замовчуйте проблему.

Знайдіть таке місце, куди Ви змогли б піти
у разі небезпеки.

Зверніться за допомогою до спеціалістів –
соціальних служб, медичних установ,
громадських організацій.

Зателефонуйте на Національну «гарячу» лінію
з попередження домашнього насильства,
торгівлі людьми та ґендерної дискримінації.

Національна "гаряча" лінія

з попередження домашнього насильства,
торгівлі людьми та ґендерної дискримінації

0-800-500-335

або **116 123** (з мобільних)

Цілодобово, анонімно, безкоштовно.

Якщо Ви стали СВІДКОМ НАСИЛЬСТВА щодо дитини

Алгоритм дій

Не будьте байдужими!

Якщо ви стали свідком насильства, викликайте поліцію **102**.

Якщо дитині завдано фізичних ушкоджень,
викликайте швидку медичну допомогу **103**.

Приверніть увагу інших перехожих до ситуації.

Знайдіть **безпечне місце** для себе та постраждалої дитини.

Зверніться в **служби у справах дітей**, центри соціально-психологічної реабілітації, громадські організації тощо.
Надайте контакти постраждалій дитині.

Дзвоніть на Національну дитячу "гарячу" лінію,
щоб дізнатися ці контакти й зрозуміти,
як діяти в конкретній ситуації;
щоб отримати **інформаційну, психологічну**
чи **правову консультацію** і знати, як захистити дитину.

Якщо Ви бачите/чуєте/знаєте, що ДИТИНУ Б'ЮТЬ

Але бажаєте зберегти анонімність:

Телефонуйте
на Національну дитячу "гарячу" лінію.

Анонімно, конфіденційно та безкоштовно!

Інформацію передадуть в державні органи
для подальшої перевірки та реагування.

Також ви можете отримати
психологічну чи правову консультацію,
та зрозуміти як діяти в конкретній ситуації.

Не будьте байдужими.
Кожна дитина має право на захист.